

Evangelická teologická fakulta Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Zvládání osamělosti ve stáří

Jméno studentky: Andrea Matajová

Jméno oponentky: RNDr. Mgr. Ivana Čihánková

Text posudku:

Práce se zabývá tématem důsledků osamělosti pro kvalitu života seniorů a způsoby, jimiž se snaží svou osamělost zvládat, případně řešit. Autorka uvádí, že cílem práce je „zjistit, jak senioři zvládají osamělost – jaké strategie zvládání osamělosti používají“.

Práce je teoretická, a i když autorka píše, že ji k tématu práce inspirovala její dobrovolnická činnost, kdy se setkávala se seniory a hovořila s nimi o této problematice, bohužel své zkušenosti z praxe nepoužila.

Kladem textu je využití zahraničních zdrojů, všechny uvedené výzkumy z anglicky hovořících zemí byly provedeny po roce 2000, což práci dodává na aktuálnosti. Není však jasné, jaká kritéria zvolila pro výběr zdrojů a také, jak hodnotila jejich spolehlivost (u výzkumů také jejich validitu a reliabilitu).

Domnívám se, že zbytečně mnoho místa je v práci věnováno definicím osamělosti a popisu stáří (celkem 21 stran) – tento text – stejně jako kapitola 4 – Zvládání stresu a osamělosti – je z větší části pouze soupisem definic a teorií poskládaných vedle sebe – není zde téměř žádný vlastní příspěvek autorky. Pouze teoretická práce by měla obsahovat kritické zhodnocení uvedených teoretických poznatků autorem práce. Dále autorka nevysvětluje, proč zvolila definici osamělosti od Peplaua a Perlmana. Také není zcela jasné, proč se tolik zabývá teoriemi stresu, když tématem práce je osamělost – autorka sice píše, „využiji teorie zvládání stresu pro popsání zvládání osamělosti“, ale nevysvětluje blíže, do jaké míry se tyto dvě oblasti překrývají, a zda existují nějaká úskalí tohoto přístupu.

Dále není vysvětleno, proč autorka zvolila teorii dvou typů zvládání náročných situací – zaměřených na problém a na emoce. Kapitola o ego-obranných mechanismech je dosti nesrozumitelná – jsou tedy ego-obranné mechanismy pro člověka v něčem užitečné, nebo mu jen škodí?

V kapitole 6 pojednávající o konkrétních strategiích zvládnání osamělosti se v textu stírá rozdíl mezi zvládnáním obecných obtíží stáří a zvládnáním osamělosti – co je tedy specifické pro mechanismy a způsoby zvládnání osamělosti?

V závěru autorka pouze opakuje, co bylo obsahem práce, a téměř se nevěnuje zjištěním, k nimž došla, ani nehodnotí, zda a jak se jí podařilo naplnit cíl práce. Výhradně teoretická práce by rovněž měla obsahovat diskusi poznatků získaných z literatury a jejich zhodnocení autorem práce – vlastní příspěvek autorky je v celé práci velmi malý, což snižuje celkové hodnocení. Také je škoda, že autorka nevyužila příklady ze své práce se seniory – mohla například porovnat, zda se copingové strategie seniorů v České republice liší od těch v zahraničí.

Formálním nedostatkem práce je nejednotnost v přechylování cizích jmen a jejich skloňování, což ruší plynulost čtení – například „studie Schoenmakerse, Tilburga a Fokkemanové“, ale „s kolegy Orzeck a Netto“. Také není jasné, zda je autor „Rokach“ muž nebo žena – „autorkou je Rokach“, ale „na základě výsledků Rokacha“.

Otázky, podněty k diskusi při obhajobě:

- Liší se copingové strategie seniorů u nás a v zahraničí?
- Zhodnoťte, zda a jak se vám podařilo naplnit cíl práce.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji stupněm: D (uspokojivě).

V Praze dne 25. 8. 2015

.....
RNDr. Mgr. Ivana Čihánková